

หลักเกณฑ์ ในการพิจารณาอนุญาต
สำหรับนิติบุคคล / บุคคลธรรมดา
ขอที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทานและ
ที่ดินประเภทอื่นของรัฐที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์

5. การขออนุญาตระบายน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสียในทางน้ำชลประทาน

1. เอกสารประกอบการขออนุญาต

1. ยื่นคำร้องขอใช้ที่ดิน (แบบ ขป.393)
2. ต้นฉบับหนังสือรับรองนิติบุคคลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ รับรองไม่เกิน 1 เดือน หรือสำเนาหนังสือรับรองนิติบุคคลดังกล่าวพร้อมลงนามรับรองโดยกรรมการผู้มีอำนาจและประทับตราสำคัญของนิติบุคคลนั้น หรือ โดยหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจ หรือ หนังสือรับรองนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์
3. สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขออนุญาต (ลงนามรับรองสำเนา)
4. ถ้ามีการมอบอำนาจ ต้องทำเป็นหนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 30 บาท พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและของผู้รับมอบอำนาจ (ลงนามรับรองสำเนา)
5. หากเป็นบริษัท ห้างหุ้นส่วน ผู้มีสิทธิลงนามในหนังสือมอบอำนาจจะต้องเป็นกรรมการ หรือหุ้นส่วนผู้จัดการผู้มีอำนาจตามหนังสือของกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ (ลงนามรับรองสำเนา)
6. สำเนาโฉนดที่ดินของผู้ขออนุญาต (ลงนามรับรองสำเนา)
7. กรณีที่ดินของผู้ขออนุญาตมีบุคคลหลายบุคคลเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวม ดังปรากฏรายละเอียดโฉนดที่ดินที่แนบ เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมทั้งหมดจะต้องลงนามในฐานะผู้ขออนุญาตตามแบบฟอร์มขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุ (ขป.393) ทุกรายหรือมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการแทน โดยต้องทำเป็นหนังสือมอบอำนาจติดอากรแสตมป์ 30 บาท พร้อมสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้มอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจ (ลงนามรับรองสำเนา)
8. กรณีที่ดินของผู้ขออนุญาตติดภาระจำนอง ต้องมีหนังสือยินยอมจากผู้รับจำนอง
9. แผนที่แสดงจุดที่ขออนุญาต แบบแปลน แผนผังที่แสดงรูปตัดตรงบริเวณที่ขออนุญาต (ขนาด A1) พร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ.2542 ลงนามรับรองโดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรม และวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
10. สำเนาหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผู้ควบคุมการก่อสร้าง (ลงนามรับรองสำเนา) โดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงาน วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรม และวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ.2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (ระหว่างทำการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใบอนุญาตฯ ต้องไม่หมดอายุ)

2. การดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ดินที่ขออนุญาตใช้ โดยแบ่งที่ดินที่ขอใช้ ออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีที่ราชพัสดุ และกรณีที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์นอกเหนือจากที่ราชพัสดุ

2.1 การดำเนินการในกรณีของที่ราชพัสดุ

2.1.1 การพิจารณาดำเนินการขอใช้หรือการจัดหาประโยชน์อื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่
มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1.1 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ราชพัสดุ และคุณสมบัติของผู้ขอเข้าทำประโยชน์ ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่จำเป็นที่ใช้ประกอบคำร้องนั้นโดยเร็ว

2.1.1.2 ถ้าคำร้องนั้นขัดกับหลักเกณฑ์การขอใช้หรือการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน และกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องทำหนังสือตอบแจ้งข้อขัดข้องให้ผู้ขอเข้าทำประโยชน์ทราบโดยตรง ภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันรับคำร้อง

2.1.1.3 หากคำร้องนั้นถูกต้อง ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องมีหนังสือแจ้งผู้ขอเข้าทำประโยชน์ (ผู้ขออนุญาต) ภายใน 3 วันทำการ และให้ผู้ขออนุญาตจัดทำแผนที่และผังบริเวณที่ราชพัสดุที่ขอใช้นั้น พร้อมทำรายละเอียดประกอบแผนที่ระบุหมายเลขที่ดินตามหนังสือสำคัญหรือระวางหมวดหลักฐาน เนื้อที่ที่ขอเข้าทำประโยชน์ลงในแผนที่ให้ชัดเจน รวมทั้งนำเสนอแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียดของสิ่งปลูกสร้างที่จะขออนุญาตดำเนินการในที่ดินที่ขอใช้นั้น ส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเพื่อจัดทำแบบรายงานตรวจสอบที่ดิน และเปรียบเทียบรายละเอียดผังบริเวณต่อไป

2.1.1.4 เจ้าหน้าที่ของโครงการผู้รับคำร้อง ต้องจัดทำแผนที่แสดงจุดขออนุญาต ผังบริเวณ และรูปตัด ณ จุดขออนุญาตก่อสร้าง รวมทั้งแบบรูปตัดทางน้ำที่อยู่ด้านเหนือน้ำและด้านท้ายน้ำเป็นระยะ 20 เมตร จากจุดขออนุญาต โดยรายละเอียดข้างต้นนี้ ต้องผ่านการ ลงนามเห็นชอบ อนุมัติในแบบและรายละเอียดจากผู้มีอำนาจตามกรอบแบบเอกสารที่กรมชลประทานกำหนดแนบท้ายคู่มือนี้

2.1.1.5 จัดทำรายงานตรวจสอบการขออนุญาต สป.393/ 4

2.1.1.6 ให้ความเห็นทางด้านวิศวกรรม พิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ต่องานชลประทานให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.7 หากมีความจำเป็นจะกำหนดเงื่อนไขพิเศษนอกเหนือจากเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตกำหนดได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2.1.1.8 ให้ผู้มีอำนาจที่โครงการที่กำหนดไว้ ลงนามกำกับในแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียดของสิ่งปลูกสร้าง ที่ผู้ขออนุญาตนำเสนอทั้งหมด เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการในสายการบังคับบัญชาต่อไป

2.1.1.9 ในกรณีที่ผู้อำนวยการโครงการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้น อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.1.1.10 ในกรณีที่ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้น ไม่ได้อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอ ผู้อำนวยการตามสายการบังคับบัญชาของตนนั้นพิจารณาให้ความเห็นในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกันก่อน แล้วจึงนำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.1.2 การพิจารณาของสำนักชลประทาน

2.1.2.1 ผู้อำนวยการสำนักชลประทานดำเนินการพิจารณาให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอม (ตามระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551 ประกอบกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง)

2.1.2.2 กรณีให้ความยินยอม(อนุญาต) ให้ทำหนังสือลงนามแทนกรมชลประทาน กำหนดเงื่อนไข (ถ้ามี) พร้อมเอกสารการขอ อนุญาต ให้กรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณา และส่งสำเนาแจ้งผู้ขออนุญาตรับทราบต่อไป

2.1.2.3 กรณีไม่ให้ความยินยอม (ไม่อนุญาต) ให้ทำหนังสือไม่อนุญาตโดยแจ้งเหตุผล ข้อกฎหมาย ให้ผู้ขออนุญาตทราบ

2.1.3 การพิจารณาของกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ

2.1.3.1 เมื่ออธิบดีกรมธนารักษ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินพัสดุดังกล่าวแล้ว จึงให้ผู้ขออนุญาตชำระค่าทดแทนการใช้ประโยชน์ และแจ้ง การอนุญาตใช้ให้กรมชลประทานทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

2.1.3.2 ในกรณีอธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณาไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดินพัสดุดังกล่าว จะแจ้งการไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาตและกรมชลประทาน ทราบต่อไป

2.1.4 การออกหนังสืออนุญาตโครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่

2.1.4.1 เมื่ออธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดหรือธนารักษ์พื้นที่ผู้รับมอบอำนาจ พิจารณา อนุญาตให้ใช้ที่ดินและผู้ขอใช้ที่ดินได้ชำระค่าทดแทนการใช้ประโยชน์พร้อมลงนามในบันทึก คำยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขในแบบกรมธนารักษ์แล้ว จึงมีหนังสือแจ้งการอนุญาตให้กรมชลประทานทราบ และต่อมาเมื่อกรมชลประทานโดยโครงการแจ้งผู้ขออนุญาตมาลงนามในหนังสืออนุญาต ผ.42 ผู้ขออนุญาต จึงจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ภายหลังลงนามและตามเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต

2.1.4.2 หนังสืออนุญาต ผ.ย. 42 นั้น มีการจัดทำจำนวน 4 ชุด ดังนี้

- ต้นฉบับ เก็บไว้ที่โครงการ 1 ชุด
- คูณฉบับ เก็บไว้ที่ผู้รับอนุญาต 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่สำนักชลประทาน 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน 1 ชุด

2.2 การดำเนินการในกรณีของที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์ นอกเหนือจากที่ ราชพัสดุ

2.2.1 การพิจารณาดำเนินการขออนุญาตโครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ดินของรัฐประเภทอื่น ที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์นอกเหนือจากที่ราชพัสดุนั้น ตั้งอยู่มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1.1 ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องดำเนินการตรวจสอบประเภทที่ดินที่มีผู้มาขออนุญาตใช้นั้นเป็น ที่ดินฯ ที่หน่วยงานของรัฐนั้นๆ ได้อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ภายในกรอบวัตถุประสงค์ที่ขอใช้ โดยต้องพิจารณาเงื่อนไขการได้รับอนุญาต และพิจารณาว่ามีข้อห้ามให้ผู้อื่นมาใช้ประโยชน์ร่วมได้หรือไม่

2.2.1.2 หาก หน่วยงานของรัฐ ที่อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ที่ดินฯ ระบุเงื่อนไขห้าม กรมชลประทานนำที่ดินที่ได้รับอนุญาตไปใช้นอกกิจการที่ขอหรือไปให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ร่วมด้วย ให้โครงการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่รับคำร้องนั้น ทำหนังสือให้ผู้อำนวยการสำนัก ชลประทาน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ตามสายการบังคับบัญชาแล้วแต่กรณี แจ้งตอบเหตุขัดข้องดังกล่าวให้ผู้ขออนุญาตทราบ (ตามคำสั่ง กรมชลประทานที่ ข 152/2555)

2.2.1.3 หากหน่วยงานของรัฐที่อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ที่ดินฯ ไม่ได้ระบุหรือมีเงื่อนไขห้ามกรมชลประทานนำที่ดินที่ได้รับอนุญาต ไปให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ร่วมด้วย ให้โครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่รับคำร้องนั้น ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอเข้าทำประโยชน์ ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่จำเป็นที่ใช้ประกอบคำร้องนั้นโดยเร็ว แล้วจัดทำรายงานตรวจสอบการขออนุญาต ขป.393/4

2.2.1.4 พิจารณา ให้ความเห็นทางด้านวิศวกรรม โดยพิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ต่องานชลประทาน ว่าคำร้องนั้นขัดกับการใช้ประโยชน์ในการชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน หลวง กฏ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และหลักเกณฑ์ตามระเบียบกรมชลประทาน ว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551 โดยอนุโลมหรือไม่

2.2.1.5 หากเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องพิจารณาในเบื้องต้นตามข้อ 2.2.1.3 และ 2.2.1.4 แล้ว เห็นว่ามีข้อขัดข้องในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือมีข้อขัดข้องใน ด้านวิศวกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง ฯลฯ ให้เสนอความเห็นข้อขัดข้องในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือมีข้อขัดข้องใน ด้านวิศวกรรม ให้ผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาพิจารณา

2.2.1.6 หากเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องพิจารณาในเบื้องต้นตามข้อ 2.2.1.3 และ 2.2.1.4 แล้ว เห็นว่าไม่มีข้อขัดข้องในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกัน และไม่มีข้อขัดข้องใน ด้านวิศวกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง ฯลฯ ให้ผู้ขออนุญาตจัดทำแผนที่และผังบริเวณที่ดินของรัฐที่ขอใช้นั้น พร้อมทำรายละเอียดประกอบแผนที่ระบุหมายเลขที่ดินตามหนังสือสำคัญหรือระวางหมุดหลักฐาน เนื้อที่ที่ขอเข้าทำประโยชน์ ลงในแผนที่ให้ชัดเจน รวมทั้งนำเสนอแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียดของสิ่งปลูกสร้างที่จะขออนุญาต ดำเนินการในที่ดินที่ขอใช้นั้น ส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องเพื่อจัดทำแบบรายงานตรวจสอบที่ดินและเปรียบเทียบรายละเอียดผังบริเวณต่อไป

2.2.1.7 เจ้าหน้าที่ของโครงการผู้รับคำร้อง ต้องจัดทำแผนที่แสดงจุดขออนุญาต ผังบริเวณ แลรูปตัด ณ จุดขออนุญาตก่อสร้าง รวมทั้งแบบรูปตัดทางน้ำที่อยู่ด้านเหนือน้ำและด้านท้ายน้ำเป็นระยะ 20 เมตร จากจุดขออนุญาต โดยรายละเอียดข้างต้นนี้ต้องผ่านการ ลงนามเห็นชอบ อนุมัติในแบบและรายละเอียดจากผู้มีอำนาจตามกรอบแบบเอกสารที่กรมชลประทานกำหนดแนบท้ายคู่มือนี้

2.2.1.8 หากมีความจำเป็นจะกำหนดเงื่อนไขพิเศษนอกเหนือจากเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตกำหนดได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2.2.1.9 ให้ผู้มีอำนาจที่โครงการที่กำหนดไว้ลงนามกำกับในแบบแปลน รูปตัด ซึ่งแสดงรายละเอียดของสิ่งปลูกสร้างที่ผู้ขออนุญาตนำเสนอทั้งหมด เพื่อนำเสนอผู้อำนวยการในสายการบังคับบัญชาต่อไป

2.2.1.10 ในกรณีที่ผู้อำนวยการโครงการ หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินนั้น อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอม หรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.2.1.11 ในกรณีที่ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้าง หรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินนั้น ไม่ได้อยู่ในสายการบังคับบัญชาของสำนักชลประทาน ให้นำเสนอ ผู้อำนวยการตามสายการบังคับบัญชาของตน พิจารณาให้ความเห็นในการขอใช้ประโยชน์ร่วมกันก่อนแล้วจึงนำเสนอผู้อำนวยการสำนักชลประทานให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอมต่อไป

2.2.2 การพิจารณาของสำนักชลประทาน

2.2.2.1 ผู้อำนวยการสำนักชลประทานพิจารณาให้ความยินยอมหรือไม่ให้ความยินยอม (ตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 152/2555 ประกอบกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง และ ตามระเบียบ

กรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของ กรมชลประทาน พ.ศ. 2551 โดยอนุโลม ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของหน่วยงานของรัฐที่อนุญาตให้กรมชลประทานใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐประเภทนั้น)

2.2.2.2 กรณีให้ความยินยอม (อนุญาต) ให้ทำหนังสือลงนามแทนกรมชลประทาน แจ้งผู้ขออนุญาต พร้อมกำหนดเงื่อนไข (ถ้ามี) เพื่อให้ผู้ขออนุญาตใช้ประกอบการยื่นคำขออนุญาตต่อหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่เพื่อพิจารณาตามอำนาจและหน้าที่

2.2.2.3 กรณีไม่ให้ความยินยอม (ไม่อนุญาต) ให้ทำหนังสือไม่อนุญาตแจ้งผู้ขออนุญาตทราบ โดยแจ้ง เหตุผล ข้อกฎหมาย พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตได้รับหนังสือแจ้ง

2.2.3 การพิจารณาของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการอนุมัติ อนุญาตใช้ที่ดินของรัฐที่ตั้งอยู่

2.2.3.1 เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว จะแจ้งให้ผู้ขออนุญาต (หรือได้แจ้งให้กรมชลประทานทราบด้วย) เพื่อดำเนินการต่อไป

2.2.3.2 ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ พิจารณาไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน ดังกล่าว จะแจ้งการไม่อนุญาตให้ผู้ขออนุญาต (หรือได้แจ้งให้กรมชลประทานทราบด้วย)

2.2.4 การออกหนังสืออนุญาต โครงการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของกรมชลประทานที่ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่ กรมชลประทานใช้ประโยชน์ก่อกำเนิดจากที่ราชพัสดุ

2.2.4.1 เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดิน และผู้ใช้ได้ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และหลักเกณฑ์ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องนั้นแล้ว จึงมีหนังสือแจ้งการอนุญาตให้กรมชลประทานทราบ

2.2.4.2 เมื่อกรมชลประทานโดยโครงการ แจ้งผู้ขออนุญาตมาลงนามในหนังสืออนุญาต ผ.ย. 42 ผู้ขออนุญาตจึงจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างได้ภายหลังลงนามและตามเงื่อนไขในหนังสืออนุญาต

2.2.4.3 หนังสืออนุญาต ผ.ย. 42 นั้น มีการจัดทำจำนวน 4 ชุด ดังนี้

- ต้นฉบับ เก็บไว้ที่โครงการ 1 ชุด
- คู่มือฉบับ เก็บไว้ที่ผู้รับอนุญาต 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่สำนักชลประทาน 1 ชุด
- สำเนา เก็บไว้ที่กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน 1 ชุด

3. การพิจารณาด้านวิศวกรรม

3.1 ตรวจสอบประเภททางน้ำชลประทานที่ขออนุญาตระบายน้ำที่ผ่านระบบบำบัดน้ำ

3.2 ถ้าเป็นคลองส่งน้ำ แห่ลงเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ เขื่อนเก็บน้ำ ที่กรมชลประทานก่อสร้างเอง จะไม่ พิจารณาอนุญาตให้ระบายน้ำลงอย่างเด็ดขาด (ถึงแม้จะผ่านการบำบัดมาแล้ว) เพื่อเป็นมาตรการที่ควบคุม ไม่ให้เกิดมลพิษในแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภคของประชาชน

3.3 พิจารณาเรื่องการก่อสร้างที่ขออนุญาตครั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อน้ำและทางน้ำชลประทาน หรืออาคาร ชลประทานต่างๆ

3.4 ต้องมีการแจ้งปริมาณน้ำที่จะระบายลงให้ชัดเจนและแน่นอน เพื่อจะได้นำไปพิจารณา เปรียบเทียบกับความสามารถในการรับน้ำเพิ่มของทางน้ำชลประทานและอาคารชลประทานต่างๆ ณ จุดที่ จะระบายและจุดอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน

3.5 น้ำที่จะขอรบายลง จะต้องมีความคุณภาพตามมาตรฐานน้ำทิ้งของกรมชลประทานที่กำหนดขึ้นตามเอกสารที่แนบ

3.6 ต้องมีการก่อสร้างอาคารควบคุมน้ำที่ระบายลงในทางน้ำชลประทาน โดยกรมชลประทานกำหนดให้มีการติดตั้งวาล์วปิด - เปิด ที่ปลายท่อระบายน้ำทุกตัว และสามารถใส่กุญแจ Lock วาล์วนั้นได้ด้วยตามแบบโครงสร้างคร่าวๆที่แนบ และในการนี้กรมชลประทานต้องการกำหนดตำแหน่งอาคารควบคุมน้ำที่ระบายให้อยู่ในเขตชลประทาน เพื่อจะได้มีสิทธิ์เข้าควบคุมและตรวจสอบดูแลการระบายน้ำ นั้นๆได้ แต่หากมีความจำเป็น ไม่มีพื้นที่ในเขตชลประทานที่จะก่อสร้างอาคารควบคุมน้ำที่ระบายลงในทางน้ำชลประทานได้ ก็จะพิจารณาเป็นคราวๆให้มีการก่อสร้างอาคารควบคุมน้ำที่ระบายในเขตที่ดินอื่น แต่เจ้าของที่ดินดังกล่าวต้องมีหนังสืออนุญาต ยินยอมให้เจ้าหน้าที่กรมชลประทานเข้าไปควบคุมและตรวจสอบการระบายน้ำในที่ดินดังกล่าว นั้น ได้โดยสะดวกทุกเวลาตลอดอายุสัญญาอนุญาตการระบายน้ำนี้

3.7 ตรวจสอบแบบแปลนของผู้ขออนุญาต และแบบแปลนรูปตัด ผังบริเวณของโครงการที่มีการขออนุญาตระบายน้ำ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

3.8 เนื่องจากปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นจากการระบายน้ำลงทางน้ำชลประทานที่ความรุนแรงขึ้นมาก กรมชลประทานจึงกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติม ดังนี้

3.8.1 พิจารณาคูณลักษณะและปริมาณน้ำที่เป็นต้นเหตุ ของการขออนุญาตระบาย เพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อทางน้ำชลประทานและอาคารชลประทานต่างๆ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุจากระบบการทำงานต่างๆของ ผู้ขออนุญาตไม่สามารถดำเนินการได้

3.8.2 พิจารณาตามความสามารถของระบบบำบัดน้ำที่สามารถลดมลพิษให้น้ำที่จะขอรบายน้ำลงทางน้ำชลประทาน มีความคุณภาพตามมาตรฐานน้ำทิ้งของกรมชลประทานที่กำหนดขึ้น ว่ามีศักยภาพและประสิทธิภาพได้จริงตามแจ้งขอ และระบบบำบัดน้ำเสียดังกล่าวต้องมีแบบแปลน ขั้นตอนการบำบัดน้ำ รายการคำนวณ การออกแบบ แบบที่แสดงรายละเอียดระบบบำบัดน้ำ และต้องมีวิศวกรโยธาระดับสามัญหรือวิศวกรสิ่งแวดล้อมระดับสามัญ ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ลงนามรับรองโดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงานวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรม และวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมรับรองการออกแบบและลงนามกำกับรายการคำนวณ และการออกแบบ ประกอบกับเป็นไปตามข้อบังคับสภาวิศวกรที่เกี่ยวข้องด้วย

3.8.3 อาคารโครงสร้างต่างๆที่ก่อสร้างในเขตที่ดินชลประทานควบคุมดูแล จะต้องนำเสนอแบบโครงสร้างพร้อมรายการคำนวณที่มีวิศวกรซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ลงนามรับรองโดยใช้เฉพาะงานตามประเภทและขนาดของงาน วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามสาขาที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรม และวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 และหนังสือรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

3.8.4 ผู้ขออนุญาตต้องมีหนังสือยืนยันกับกรมชลประทาน ว่ายอมรับผิดชอบค่าเสียหายและค่าใช้จ่ายในการจัดการแก้ไขปัญหาทั้งหมด หากเกิดความเสียหายกับน้ำและทางน้ำชลประทานหรืออาคารชลประทานหรือกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ อันเกิดจากการกระทำของผู้ขออนุญาต

3.9 พิจารณาดำเนินการตามคำสั่งกรมชลประทานที่ 73/2554 ลงวันที่ 1 เมษายน 2554 เรื่องการป้องกันและแก้ไขการระบายน้ำที่มีคุณภาพต่ำลงทางน้ำชลประทาน และทางน้ำที่ต่อเชื่อมกับทางน้ำชลประทานในเขตพื้นที่โครงการชลประทาน

หมายเหตุ :

เมื่อได้พิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ต่องานชลประทานแล้ว หากมีกรณีดังต่อไปนี้ให้ส่งเรื่องเสนอกรมชลประทาน โดยรองอธิบดีฝ่ายบำรุงรักษา (ประธานคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ การขออนุญาตเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ) เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ก. หากการพิจารณาทางด้านวิศวกรรมแล้วมีเงื่อนไขบางประการที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ หรือมีเงื่อนไขเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กำหนด

ข. เป็นโครงการที่มีผลกระทบเกินขอบเขตของสำนักชลประทาน

ค. เป็นโครงการที่เป็นแนวนโยบายของกรมชลประทาน

4. กลุ่มงานการใช้พื้นที่ด้านชลประทาน ส่วนปรับปรุงบำรุงรักษา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

4.1 ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ ปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุและที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์

4.2 ตรวจสอบสำเนาหนังสืออนุญาต หากมีข้อผิดพลาดส่งสำเนาหนังสืออนุญาตให้โครงการแก้ไข

4.3 รวบรวม รายละเอียดการอนุญาต ลงในฐานข้อมูลการอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ และที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์

หมายเหตุ

- กรณีเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้อง (ตามระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551 ข้อ 6) หรือผู้อำนวยการสำนักชลประทานเป็นผู้พิจารณาไม่ให้ความยินยอม หรือไม่อนุญาตตามคำร้องขอของผู้ขออนุญาตโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานหลวง โดยทำเป็นหนังสือ (ตามข้อ 9) และตามคำสั่งกรมชลประทานที่ ข 152/2555 ข้อ 2.1 วรรคท้าย ถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น นอกจากข้อความในหนังสือจะต้องแจ้งเหตุผล ข้อกฎหมาย ต้องระบุข้อความว่าหากประสงค์จะอุทธรณ์ หรือโต้แย้งคำสั่งให้ผู้ขออนุญาตยื่นอุทธรณ์ หรือโต้แย้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายใน 15 วันนับแต่วันที่ผู้ขออนุญาตได้รับหนังสือแจ้ง (ถ้าไม่กำหนดระยะเวลา 15 วัน สิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งจะขยายเป็น 1 ปี นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง)
- เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องหรือผู้อำนวยการสำนักชลประทานได้รับหนังสืออุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งจากผู้อุทธรณ์แล้วจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ หากมีความเห็นดังต่อไปนี้
 - เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (โดยสรุปจะยินยอมหรืออนุญาต) ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครองแล้วแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์
 - ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (โดยสรุปไม่ยินยอมหรือไม่อนุญาต) ให้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลเสนออธิบดีกรมชลประทานผ่านผู้บังคับบัญชาตามสายการบังคับบัญชาโดยด่วน ทั้งนี้เพื่ออธิบดีกรมชลประทานจะได้พิจารณาอุทธรณ์และแจ้งผลให้ผู้อุทธรณ์ทราบไม่เกิน 30 วัน นับแต่วันที่อธิบดีกรมชลประทานได้รับอุทธรณ์
- กรณีเป็นการปฏิเสธผู้ขออนุญาตโดยส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้อำนวยการสำนักชลประทานจัดทำหนังสือแจ้งผู้ขออนุญาตใช้สิทธิอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งไปยังส่วนราชการนั้น

(ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539)

เอกสารที่เกี่ยวข้องด้านวิศวกรรม

1. คำสั่งกรมชลประทาน ที่ 73/2554 เรื่อง การป้องกันและแก้ไขการระบายน้ำที่มีคุณภาพต่ำลงทางน้ำชลประทาน และทางน้ำที่ต่อเชื่อมกับทางน้ำชลประทานในเขตพื้นที่โครงการชลประทาน
2. มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งในทางน้ำชลประทาน
3. รายงานการประชุม เรื่อง การฝังท่อระบายน้ำลงคลองชลประทาน เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2535
4. บันทึกฝ่ายวิศวกรรม สำนักอุทกวิทยาและบริหารน้ำ ที่ อ. 157/2541 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2541 เรื่อง การขออนุญาตระบายน้ำทิ้งลงทางน้ำชลประทาน
5. แบบมาตรฐานอาคารควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งลงทางน้ำชลประทาน หมายเลข 209000

เอกสารอ้างอิงของกระทรวงการคลัง และกรมธนารักษ์

1. พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2518
2. กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545
3. กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549
4. กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2549
5. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 281/2549 ลงวันที่ 15 พ.ค. 2549 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตามระบบบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
6. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2552
7. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 296/2553 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2553 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าทดแทน และค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ
8. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 508/2553 ลงวันที่ 20 กันยายน 2553 เรื่องมอบอำนาจให้ธนารักษ์พื้นที่ ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมธนารักษ์
9. คำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ 509/2553 ลงวันที่ 20 กันยายน 2553 เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมธนารักษ์

เอกสารอ้างอิงของกรมชลประทาน

1. พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. ระเบียบกรมชลประทานว่าด้วยการขอใช้และการจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุในความครอบครองของกรมชลประทาน พ.ศ. 2551
3. ประกาศกรมชลประทานเรื่องการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ พ.ศ. 2552
4. คำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข 1021/2552 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติการขออนุญาตเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ลงวันที่ 26 พฤศจิกายน 2552
5. บันทึกข้อความ ที่ ผผง. 881/2554 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2554 เรื่อง ขออนุมัติใช้รหัสและแบบฟอร์มที่ปรับปรุงใหม่พร้อมยกเลิกรหัสและแบบฟอร์มเดิม
6. บันทึกข้อความ ที่ E ผผง. 128/2555 ลงวันที่ 25 มกราคม 2555 เรื่อง ขออนุญาตใช้แบบฟอร์ม ผ.ย. 53, ผ.ย. 54, ผ.ย. 55
7. คำสั่งกรมชลประทานที่ ข 151/2555 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง มอบอำนาจในการดำเนินการขอใช้ที่ดินของรัฐทุกประเภท
8. คำสั่งกรมชลประทานที่ ข152/2555 ลงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2555 เรื่อง มอบอำนาจดำเนินการกรณีหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลอื่นขอใช้ที่ดินของรัฐประเภทอื่นที่กรมชลประทานใช้ประโยชน์นอกเหนือจากที่ราชพัสดุ
9. มาตรฐานการเขียนแบบงานชลประทาน (กรอบชื่อแบบ)